

Escorxador municipal

Capellades

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Carrer Santa Anna, 23; Ronda del Capelló
Emplaçament A llevant del casc antic delimitada pels carrers; Sant Francesc, Sta. Anna, Anselm Ferrer i Miranda
Alçada: 312

Coordenades:

Latitud: 41.52891
Longitud: 1.6899
UTM Est (X): 390703
UTM Nord (Y): 4598302

Classificació

Número de fitxa 08044 - 213
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Noucentisme
Segle XX
Any 1928
Autoria de l'element: Agustín Bartlett Zaldívar, arquitecte i Arturo Vidal i Blanch, constructor
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Enn estat ruïnos, sense manteniment
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL, PGOU 1986
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Capellades. C/ Ramon Godó, 9. 08786 CAPELLADES
Autoria de la fitxa Juan Garcia Targa

Descripció

Edifici de planta baixa en forma de T a doble alçada, amb coberta complexa de teula corba, recolzada en una solera d'encadellat ceràmic, bigues de fusta, jàsseres de perfil de ferro i encavallada de fusta. A ambdós costats del cos longitudinal de la façana principal, a migdia, i a la façana posterior, al centre del cos transversal, hi ha uns volums adossats de planta baixa, els quals es cobreixen amb coberta plana limitada amb barana massissa. El cos alt està tancat amb murs de paredat vist fins a l'ampit de les obertures, el qual està protegit amb rajola vidrada de color groc. El revestiment de la resta de mur és l'arrebossat. Les cantonades són resoltes amb pilastres de carreus de pedra fins a enllaçar amb la imposta de coronament dels murs i frontons. Les pilastres estan coronades amb elements escultòrics, en el vèrtex dels frontons hi ha emmarcat i la imatge esculpida d'un cap de vaca.

Les façanes estan composades simètricament amb obertures de proporció vertical. A la façana principal, destaca el frontó de perfil trencat que incorpora un escut, actualment desdibuixat dins un marc el·líptic abraçat rodejat per branques de llor. El portal d'entrada és de fusta amb dues fulles batents massisses i està protegit per un porxo amb coberta a tres vessants que recolza en dues columnes de secció quadrada. En el carener i sota l'ampit de l'obertura central, hi ha el rètol "MATADERO" amb lletres de cos.

Darrera del cos en T, separat i recolzat en el mur de tanca mitjanera, hi ha un edifici de planta baixa compostat simètricament amb tres cossos: el central amb les obertures obertes, cobert amb teula àrab a una vessant i el dos cossos laterals, tancats amb portes de fusta de dues fulles batents, els quals es cobreixen amb coberta plana.

La tanca perimètrica està composta amb un mur alt de paredat arrebossat, amb pilastres de secció quadrada de carreus de pedra intercalades al llarg del mur, coronades amb hídries de bola.

Observacions:

1928. Arquitectura noucentista i Jaciment: -650/-50 Ferro-ibèric. Actualment té la funció de Magatzem municipal.

Història

La instal·lació ressenyada venia a solucionar un problema llargament existent a la vila donat que des de l'any 1886 es buscaven terrenys per ubicar un nou escorxador municipal en substitució del ja existent (al carrer de Sant Francesc), el qual es trobava en estat ruïnós.

Finalment, l'any 1927 l'Ajuntament encapçalat per l'alcalde Josep Guasch i Traveria, i en un procés de fortes inversions, va comprar uns terrenys a Teresa Busquets Domingo. A banda de les bones condicions del solar escollit suposava una ampliació de la xarxa urbana del municipi. L'arquitecte del projecte fou Agustín Bartlett Zaldívar, arquitecte municipal a Tortosa, i el setembre de 1928 fou nomenat arquitecte municipal d'Igualada.

L'obra fou adjudicada el 17 de novembre de 1928 a Artur Vidal Blanch. A l'inici de les obres del nou escorxador es va descobrir al subsòl una vila romana.

Per a la construcció de l'edifici es va tenir en compte els requisits necessaris que havia de reunir un escorxador modern com: capacitat, llum i ventilació suficients, impermeabilització absoluta dels pisos i les parets, dotació d'abundant aigua, depuració d'aigües residuals i distribució estudiada de les diferents dependències.

L'edifici va ser utilitzat com a escorxador municipal fins l'any 2004. Va haver de tancar fruit de les noves exigències sanitàries. Actualment l'edifici està destinat a magatzem d'usos municipals. En els darrers temps, està en fase de projecte la construcció d'un casal per a joves.

Jaciment arqueològic

L'any 1927, segons afirma el diari inèdit d'Amador Romaní, es van realitzar uns anivellament en el pla on s'edificà l'Escorxador Nou i s'hi recollí ceràmica ibèrica. L'escorxador se situa al final del Carrer de Santa Anna, en el Passeig del Capelló. Però, no han arribat dades documentals que permetin precisar la seqüència estratigràfica o establir una aproximació al patró d'assentament.

Les poques dades disponibles apuntarien a un poblament aïllat dedicat a la producció rural. El mateix passa amb la seva cronologia, tot i que la presència de la moneda de Bilbilis (Calatayud) citada per Romaní és significativa, ja que la seu celtíbera va encunyar moneda entre el segle II aC i el primer quart del segle I aC. Això permetria afirmar que es tracta d'un assentament de l'època ibèrica final o fase iberoromana.

Durant la visita al jaciment amb motiu de la realització de la Carta Arqueològica de l'any 1984, no s'aprecià cap mena d'element arquitectònic ni constructiu antic. Als magatzems del Museu de Capellades hi figuren deu "pondus" ibèrics d'argiles bicolors, ben cuites, amb una perforació i decoració a base d'aspes i altres motius. El personal que va realitzar la Carta Arqueològica no va apreciar cap altre tipus de material arqueològic. Els arqueòlegs realitzadors de la Carta Arqueològica de 1991 van constatar que al voltant d'aquest edifici no aflorava cap resta arqueològica en superfície.

Bibliografia

CAMPOY, Joana; SOLER, Marisa. En premsa. "Urbanisme i edificis singulars". Història de Capellades (títol provisional). Coordinada per M. Gutiérrez

TÉRMENS i GRAELLS, Miquel. En premsa. «El segle XX: compromís, violència i redreçament econòmic», Història de Capellades (títol provisional). Capellades. Ajuntament de Capellades

SPAL, Diputació de Barcelona. 2010. Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental Capellades (4 Vols). Bosch i Planas, Andreu; Lacuesta Contreras, Raquel; Cuspinera i Font, Lluís; Vilamala i Aliguer, Imma; Gutiérrez i Poch, Miquel i Sabatès de Hita, Gemma

ARXIU MUNICIPAL DE CAPELLADES

Prensa local: L'Humor Capelladí, gener de 1929

Jaciment arqueològic

ALMAGRO BASCH, Martín. 1947. "Noticias prehistóricas del valle del Noya: Nota I y II", a Pirineos (núm. 6, any III, juliol-desembre), CSIC, Estación de Estudios Pirenaicos.

BARTROLÍ ISANTA, Raül (i altres). 1995. Frec de Ciència. L'Atles d'Amador Romaní i Guerra, Ajutament de Capellades.

BARTROLÍ ISANTA, Raül. En premsa. "Capellades abans de Capellades", Història de Capellades (títol provisional), en premsa.

DIRECCIÓ GENERAL DE PATRIMONI CULTURAL. SERVEI D'ARQUEOLOGIA I PALEONTOLOGIA, Inventari del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya. Capellades (Anoia).

